

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Na líci mince je v štvorcovej ploche v hornej časti názov štátu SLOVENSÁ REPUBLIKA, pod ním štátny znak a letopočet razby 2006, v strede nominálna hodnota 200 Sk a v spodnej časti je zobrazená štylizovaná otvorená kniha s lipovým listom uprostred. Pod štvorcovou plochou vľavo je značka mincovne, uprostred je značka programu Spoločné emisie Európy znázorňujúca európsku hviezdu a symbol eura a vpravo sú iniciálky autorky výtvarného návrhu Márie Poldaufovej.

Na rube mince je v štvorcovej ploche zobrazený portrét Karola Kuzmányho, pod ním meno KAROL, letopočet narodenia 1806, letopočet úmrtia 1866 a priezvisko KUZMÁNY. Nad štvorcovou plochou je faksimile Kuzmányho podpisu a názov jeho cirkevnej funkcie Superintendent.

*Kto za pravdu horí
V svätej obeti,
Kto za ľudstva právo
Život poruší,
Kto nad kvičiacimi biedňami
Stu vyroní:
Tomu slávy píseň
Véchna razvená.*

Nominálna hodnota: 200 Sk
Materiál: Ag 900/1000, Cu 100/1000
Hmotnosť: 18 g
Priemer: 34 mm

Hrana: nápis do hĺbky

KTO ZA PRAVDU HORÍ V SVÄTEJ OBETI...

Náklad: limitovaný náklad maximálne 22 000 ks
z toho: v bežnom vyhotovení: limitovaný náklad 5 000 ks
vo vyhotovení proof: limitovaný náklad 17 000 ks

Autor návrhu: Mária Poldaufová

Rytec: Dalibor Schmidt

Výrobca: Mincovňa Kremnica

Brezno, rodisko Karola Kuzmányho

200. VÝROČIE NARODENIA KAROLA KUZMÁNYHO

PAMÁTNÁ STRIEBORNÁ MINCA

Karol Kuzmány – básnik, prozaik, prekladateľ, cirkevný hodnostár, pedagóg a prvý podpredseda Matice slovenskej – patril k ústredným osobnostiam cirkevného, národného i literárneho života na Slovensku v 19. storočí.

Narodil sa 16. novembra 1806 v Brezne. Po absolvovaní teologického štúdia na evanjelickom lýceu v Bratislave (na obr. vľavo) a na univerzite v Jene pôsobil spočiatku ako vychovávateľ,

od roku 1829 ako profesor na evanjelickom lýceu v Kežmarku, neskôr ako farár vo Zvolene a Banskej Bystrici. V rokoch 1849 – 1860 prednášal na evanjelickej teologickej fakulte vo Viedni. Neskôr pôsobil ako patentálny superintendent v Banskej Bystrici a od roku 1863 v Martine, kde bol zároveň farárom i úradujúcim podpredsedom Matice slovenskej, celonárodnej kultúrnej inštitúcie Slovákov.

Turčiansky Sv. Martin v polovici 19. storočia

delegácie k panovníkovi, zaslúžil sa o všestranný rozvoj matičnej činnosti a výrazne prispel k založeniu slovenského gymnázia v Martine.

Dôležitú úlohu zohral aj v dejinách slovenskej literatúry. Bol iniciátorom a organizátorom literárneho života

a vydavateľom literárneho časopisu Hronka (1836 – 1838). V umeleckej tvorbe vychádzal z osobitej umeleckej koncepcie, ktorú vyjadril v teoretickej práci O kráse (1836). Z poetickej tvorby vyniká idylický epos Běla (1836), ktorým chcel dokázať, že i vyšším slohom a časomierou možno spracovať súčasnú tému z národného života. Jeho filozofický román Ladislav (1838) obsahuje úvahy o úlohách inteligencie v živote národa, o národnej histórii a kultúre. V predvečer revolúcie v roku 1846 napísal hymnickú báseň Sláva šľachetným, ktorá je známa ako národná pieseň Kto za pravdu horí. Venoval sa tiež prekladom zo svetovej literatúry, preložil ukážky z Homérovej Iliady, výber z poézie Mickiewicza a Puškina.

V 50. rokoch, keď sa štúrovská generácia utiahla z verejného života a neboli takmer nijaké možnosti na literárnu a kultúrnu aktivitu, ťažisko Kuzmányho práce spočívalo v teologickej oblasti. Svoje univerzitné prednášky zhrnul do trojväzbového diela v nemčine Praktische Theologie (Praktická teológia). Literárnej tvorbe sa venoval až do svojej smrti. Zomrel 14. augusta 1866 v Turčianskych Tepliciach, pochovaný je na Národnom cintoríne v Martine.

Kežmarok, sídlo významného evanjelického lýcea

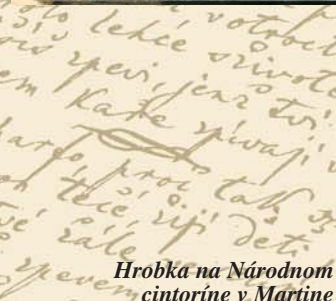
Po boku štúrovcov sa angažoval v slovenskom národnom hnutí. Roku 1849 bol členom slovenskej delegácie, ktorá cisárovi Františkovi Jozefovi I. predložila dokument s národnými a štátoprávnymi požiadavkami Slovákov. V období bachovského absolutizmu bol pôvodcom návrhu na usporiadanie evanjelickej cirkvi v Uhorsku, ktorý bol roku 1859 realizovaný v podobe cisárskeho Protestantského patentu. Podľa neho bola organizovaná väčšina cirkevných zborov na Slovensku, čo vyvolalo odpor maďarskej opozície. Aktívne sa zúčastnil zakladania Matice slovenskej v roku 1863 a stal sa jej prvým podpredsedom. Bol členom matičnej

Kuzmány (sediaci prvý sprava) medzi členmi slovenskej delegácie k cisárovi 1849

Rodný dom s pamätnou tabuľou v Brezne

Hrobka na Národnom cintoríne v Martine

